Ч. 123. Пятниця 16 (3) червня 1905. Рік XV.

Виходить у Львові що дня (крім неділь і гр. кат. сьвят) о 5-ій годині по полудни.

Редакция і Адміністрация: улиця Чарнецкого ч. 12.

Письма приймають ся лиш франковані.

Рукописи звертають ся лиш на окреме жадане і за зложенем оплати почтової.

Рекламациї незапечатані вільні від оплати почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Ґазети Львівскої“.

Передплата у Львові в аґенциї дневників пасаж Гавсмана ч. 9 і в ц. к. Старостствах на провінциї:
на цілий рік К 4·80
на пів року „ 2·40
на чверть року „ 1·20
місячно . . . „ —·40
Поодиноке число 2 с.

З почтовою пересилкою:
на цілий рік К 10·80
на пів року „ 5·40
на чверть року „ 2·70
місячно . . . „ —·90
Поодиноке число 6 с.

Вісти політичні.

З Ради державної. — Положенє на Угорщині. — Справа мирових переговорів. — Російско-японьска війна.

На початку вчерашного засіданя палати послів присьвятив Президент посмертну згадку бл. п. Архикнязеви Йосифови і пос. Кліманови, а відтак повідомив, що Правительство просило о довершенє вибору членів квотової депутациї; той вибір відбуде ся на однім з найблизших засідань. Відтак пп. Міністри Букоа, Гартель і Президент міністрів бар. Ґавч відповідали на інтерпеляциї. Бар. Ґавч перший раз по своїй недузї появив ся вчера в палаті, де его сердечно витали посли. По відповідях на інтерпеляциї п. Міністер скарбу предложив між иншими провізорию буджетову на другий піврік 1905, проєкт закона в справі зміни закона о податку домовім, закон о еквіваленті належитостий від товариств заробкових і закон о призианю державних полекший в цїли творення рентових посїлостий в Галичині. — Вкінци приступила палата до дневного порядку, т. є. до нарад над правительственним предложенєм о підвисшеню платнї духовеньства. Промавляли посли: ґраф Штернберґ, Кончі, Шляйхер і Шумаєр. В часї бесїди Шумаєра прийшло до суперечки між ним а ґр. Штернберґом, а відтак до коршемної лайки між Штернберґом а социялїстами. Президент палати ґр. Феттер висказав жаль з причини тої галабурди і просив, аби з огляду на повагу палати такі сварки не повтаряли ся. — Пос. Гладишовский промавляв за підвисшенем платнї руского духовеньства. П. міністер Гартль заявив, що управильненє конґруи єсть конечне, бо теперішні відносини не дадуть ся довше удержати. Предложенє має на цїли увзглядннити загально признані конечности поліпшеня материяльного положеня духовеньства низшого. То не може стати ся без помочи із сторони держави, бо релїґійний фонд дуже обтяжений. Бесїдник остерігає перед надто високим оцїнюванєм церковного маєтку і доходів деяких князів церкви. Вкінци просить о переданє закона комісиї. На тім перервано наради. При кінци засїданя промавляв пос. Шенерер против вибору депутациї квотової, заки не будуть уладжені відносини на Угорщині. Вкінци зажадав полагодженя свого внесеня в справі персональної униї. На тім засїданє замкнено і назначено слїдуюче на нині.

Як з Будапешту доносять, новий угорский кабінет представить ся соймови імовірно в слїдуючу середу, а зложить присягу в недїлю в часї побуту Цїсаря в Будапешті з нагоди похорону архикнязя Йосифа. Тимчасом в краю не перестає аґітация і заворушенє. І так на засїданю ради комітату боршодского посол Віконї з партиї Кошута предложив слїдуюче внесенє: Позаяк є оправдане побоюванє, що будуче міністерство задумує правити при помочи розпоряджень, що податки, котрих сойм не ухвалив, будуть стягані, а також без ухвали сойму відбувати ся буде побір рекрута, комітат взиває всїх урядників і начальників громад, аби по мисли присяги зложеної на конституцию відмовили виконаня незаконних розпоряджень правительства. Рада комітату поручає віцежупанови, аби всї розпорядженя нового правительства вислані до него предкладав радї. Внесенє то ухвалено 64 голосами против 24. Постановлено дальше згадану ухвалу переслати у відписї всїм иншим комітатам.

Бюро Райтера доносить з Токіо, що надійшло там справоздане японьского посла в Вашинґтонї, Такаґіри, після котрого російске правительство іменувало свого амбасадора в Парижи повновластником до розпочатя мирових переговорів з Японією. На місце зборів відпоручників предкладає Росия Париж, але японьске правительство не годить ся на те, бо Париж єсть столицею союзної з Росією держави, а з другої сторони велике віддаленє Парижа від Японії було би для неї дуже невигідне.

Норвеґія і Швеция.

(Історично-етноґрафічна розвідка. — Написав К. Вербин).

(Дальше).

Засїданє стортінґа, на котрім ухвалено наведену повисше адресу, відбуло ся незвичайно торжественно. Очевидно все же було умовлено і приготовлено наперед. Льожі в сали, де відбувало ся засїданє, були битком набиті а перед парляментом зібрала ся велика товпа народу, вижидаючи в торжественнім настрою хвилї, в котрій мала рішити ся судьба краю. Зараз на початку засїданя подали міністри заступникам народу до відомости, що уступають а тоді стортінґ ухвалив слїдуючу резолюцию:

„Тому що всї члени ради державної зложили свій уряд, позаяк король заявив, що не в силї дати краєви нове правительство, і тому що конституцийна власть короля внаслїдок того стратила свою силу, уповажняє стортінґ членів уступившої нинї ради державної, щоби они поки що яко норвеґске правительство виконували ту власть, яка прислугує королеви, згідно з постановами норвеґскої конституциї і з тими змінами, які потрібні внаслїдок того, що сполука зі Швециєю під одним королем розвязана задля того, що король перестав урядувати яко король норвеґский“.

Міністер Міхельзен піднявся іменем правительства сеї задачи а тоді прийшла під ухвалу згадана адреса. Замітне то, що против тої адреси голосувало пять социяльно-демократичних послів. Опісля виголосив ще президент палати Бернер коротку бесїду, в котрій зазначив особливо вагу теперішної ухвали і закінчив ві словами: Господь Бог нехай хоронить вітчину! а всї посли повторили з одушевленєм сї слова. Вечером відбуло ся опісля засїданє нової ради державної — себто ради міністрів — на котрім порозділювано поодинокі ресорти. Справи заграничні відділено від справ торговельних а міністром для справ заграничних став давнїйший міністер Льевлянд. Відтак постановлено усунути з военної фляґи знак униї а міністерстве краєвої оборони розіслало розпорядженє до армії, в котрім подало до відомости ухвалу стортінґу і то, що управу краю взяла в свої руки рада державна. Дальше постановило міністерство краєвої оборони, що дня 9 червня о 10 годині рано мають бути змінені в цїлім краю военні і кріпостні фляґи; здойманє старої і вивішуванє нової як на кріпостях так і на военних кораблях має відбувати ся з повною парадою і при 21 вистрілах з пушок.

Як постановлено, так і стало ся. Всї ґенерали і офіцири згодили ся на ухвалу стортінґа і розпорядженє міністерства краєвої оборони. В Християнії відбуло ся в сеї нагоди велике торжество. Дня 9 червня около 10 години перед полуднем зібрало ся було на площи в кріпости Акерсгуз яких 30.000 людий. Перед помешканєм командавта уставила ся була в нарадї вся залога міста під командою місцевого майора. Норвеґска ґвардия, що під ту пору була на вправах, вернула до міста. З'явили ся також всї члени стортінґу. В хвили, коли почала бити десята година, зачала спускати ся на кріпости фляґа Швециї і Норвеґії. Войско зпрезентувало оружиє, музика заграла пісень „Сини Норвеґії“, пушки загриміли а всї мужчини відкрили голову. Відтак вивішено нову, трибарвну, норвеґску фляґу. Войско зпрезентувало знову, музика заграла народний імн „Так, ми любимо сей край“ а мужчини з відкритими головами зачали до музики сьпівати сю пісень. Пушки загриміли на ново, а коли вивішено хоругов, раздало ся грімке „Гурра!“ Опісля підніс командант оклик в честь вітчини а єму відповіло з одушевленєм грімке „Гурра!“ Торжество закінчило ся відсьпіванєм народного імну.

З подібною парадою вивішувано фляґи і в инших сторонах краю. В Гортен здоймлено в присутности величезної товпи народу старі фляґи з военних кораблів і з кріпости і вивішено нові. В Оскарсборґ промавляв підчас такого торжества міністер краєвої оборони і висказав бажанє, щоби тота фляґа повівала довго над народом, що має верховну власть, і щоби в сім народі знайшли ся мужі, котрі були би готові пожертвувати майно і кров за вітчину.

Так отже армія і военна маринарка зараз від першої хвилї станула по стороні стортінґа і нового правительства. З цїлого краю стали надходити телєґрами і адреси признаня і подяки від зверхностий громадских та визначнїйших людий. Академічна колеґія в Христи-

Япанія предложить місцевість положену недалеко поля війни. Доси не іменувала Япанія свого відпоручника. — Праса япаньска взагалї не вдоволена з розпочатя мирових переговорів і остро виступає против наміреного перемиря. Она доказує, що годячи ся на переговори, Япанія приносить властиво жертву. Приймила она предложенє президента Рузвельта лише з приязни для Америки і з огляду на людскість. Але Япанія не має найменшої причини боятп ся дальшого веденя війни. В Япанії всї дивують ся вірі Линевича в поводженє российского оружия і суть пересьвідчені, що побіда войск япаньских і в дальшій війні єсть запевнена. — Кореспондент петербурский берлиньского „Lokal-Anzeiger-a“ доносить, що один високий достойник российский заявив, що заходи Рузвельта не будуть мати успіху. Дорадники царя пересьвідчили єго іменно, що Япанія не може вже дальше вести війни, бо вичерпала ся і тому хоче заключити мир. Длятого цар хоче пізнати услівя япаньскі лиш на те, аби їх відкинути. Не згодить ся він нї на знесенє кріпости у Владивостоцї, нї на услівє що до Манджурії.

Вчера розійшли ся на берлиньскій і віденьскій біржи вісти, що в Манджурії відбула ся велика рішаюча битва, що Росияни зістали цїлком розбиті, а ґенер. Линевич дістав ся до неволї. Однако, як нинї показало ся, вісти ті були неправдиві, а розширено їх лише на те, аби на біржах викликати більший рух в российских паперах. Однако з другої сторони здаєть ся, що таки незабаром прийде до битви, бо так само як було перед великою битвою під Мукденом, так і тепер розпочали ся вже дрібнійші битви вздовж цїлого фронту обох ворожих армій.

Новинки.

Львів, дня 15 червня 1905.

— **Ц. к. краєва Рада шкільна** затвердила вибір гр. Льва Шептицкого на відпоручника повітової ради до окружної ради шкільної в Яворові; назначила Івана Домишевского управ. 5-кл. школи муж. в Гусятинї на П. представителя учительского званя до окр. ради шк. в Гусятинї; — іменувала в народних школах: Ник. Чесника учит. 6-кл. шк. муж. в Надвірній, Марию Монсу учит. 5-кл. жін. шк. в Ст. Самборі, Мар. Пйонткевичеву учит. 4-кл. шк. в Букачівцях, Володисл. Станка учит. 4-кл. шк. в Закличинї, Викт. Серафиньску учит. 3-кл. шк. в Янові, Стан. Ляйтнера управ. 3-кл. шк. в Грабю: — учительками 2-кл шкіл: Ол. Балицку в Винятинцях, Мар. Косманівну в Бисковицях радилівских, Ол. Сеникївну в Вербівци, Вікт. Словиківну в Більчи, Брон. Панчакевичівну в Клаю; — учителями (-льками) 1-кл. шкіл: Брон. Ленчиньску в Лїнииї вел., Ів. Шершеня в Городовичах, Ів. Недїльского в Красній, Ольгу Камарницку в Колодрубах, Олену Бурнатовичівну в Стрільбичах, Елисавету Захарияєевичівну в Папортнї, Йос. Бальцерівну в Крецові, Юст. Ґуляївну в Розгадові і Мат. Вишневску в Гавлівцї. — Кр. рада шкільна перенесла учителів: Брон. Романовича з Білого до Янчина, В. Малецкого з Чортівця до Стецевої, Онуфр. Кречковского зі Стецевої до Чортівця, Т. Кондратовича з Тростяниця до Гадинковець, Ів. Михальского з Циган до Рожанки, Мар. Янасівну з Тарнавки до Уїзної; перенесла в стан суночинку: Ів. Шопу учит. в Любачеві, Ом. Казнєвича упр. в Кобаках, Йос. Ковальского учит. в Романівцї і Йос. Домагальску учит. в Торговици.

† **Найдост. Архикнязь Йосиф-Кароль-Людвик**, що помер передвчера після довготреваючої недуги в Рецї (Фіюме), уродив ся в Пресбурзї 2 марта 1833. Був сином архикнязя Йосифа († 1815), дїдового брата цїсаря Франца-Йосифа і Мариї-Дороти з князїв Віртемберских. Помершиий був почестним д-ром фільософії, членом угорскої академії наук, ґенералом австрийскої кавалериї, властителем 37 п. піхоти і начальним командантом угорских гонведів. Архикнязь Йосиф був також властителем 14 п. пруских уланів, ордеру золотого руна, ордеру сьв. Андрея, Чорного орла і т. д.

— **Велика прогулька „Сокола“.** Пригадуємо велику 2-дневну прогульку, котру уладжує львівский „Сокіл“ в Зелені сьвята, т. є. 18 і 19 с. м. до Сколього через „Парашку“ (1800 м.) до Синевідска-Бубнища. Проґрама прогульки: Від'їзд зі Львова в недїлю 18 с. м. рано о год. $7^{1}/_{2}$; в Сколїм обід в касинї, о год. 1 похід на Демню, звідки вузкошляховою зелїзницею під гору Парашку; на Парашцї підвечірок, а по відпочинку хід до зелїзницї і нею до Синевідска вижного. В Синевідску вижнім вечеря, нічліг. — Дня 19 с. м. по снїданю о 8 рано проходом через тунель до Тишівницї, звідки фірами на Бубнище (комори Довбуша). На Бубнищи товарискі забави, а о 5-ій вечером поворот на зелїзничу стацию Любінцї до поїзду, що відходить о 8 до Львова (у Львові о $11^{1}/_{2}$ в ночи). — В Сколїм при в'їздї привіт участників на двірци тамошною „Січню“ з музикою. В Синевідску вижнім відбуде ся товариска забава з танцями. Кошти, а іменно: харч, нічліг, провідники, підводи та иньші спільні видатки виносять точно по 10 К від особи, а зелїзниця зі Львова до Сколього і назад 3 К 40 с. Позаяк комітет доложив всяких старань, щоби участники тої прогульки були з кождого огляду як найлїпше з неї вдоволені, просимо як найчисленнїйше зголошувати ся до участи прямо до „Сокола“, Львів, Коперника ч. 9. — Гроші просить ся надсилати рівночасно із зголошенем до участи. Місце збірне на двірци в недїлю рано точно до години 7-ої, де треба зголосити ся у делеґата (провідника) „Сокола“. — Прогульковий комітет.

— **Смерть 10 людий в полуміни.** В місцевости Гросмонтен, в окрузї мальборскім в Прусиї, вибух передвчера пожар в робітничім баранї. Десятьох робітників погибло в полуміни, а кількох потерпіло тяжкі рани. Доси добуто трупи трех робітників.

— **Убийство з мести.** З Бердичева в Росиї доносять: Опогди перед полуднем підофіцир жандармів, Лелеко, з мести за видаленє із служби, убив вистрілами з револьвера свого бувшого начальника, капітана Марковского і жандарма Цуканова, а на смерть зранив підофіцира Полея. Убийник хотів відтак позбавити ся житя, але єго рана не є небезпечна.

— **Труп в коши.** На стациї Харків відкрито опогди загадочний злочин. Іменно поїзд, що

янії вислала письмо до стортінґа, в котрім висказує єму подяку за то, що він уратував честь краю. Посли в Копенгазї, Римі і Мадридї подали ся до димісиї а навіть норвеґский ад'ютант короля Оскара і норвеґский дорадник войсковий в Штокгольмі уступили а король приняв їх димісию, кажучи при прощаню, що уважає їх поступованє за зовсїм оправдане, коли норвеґскі ґенерали зложили новому правительству присягу вірности.

Так отже відбула ся цїлім краю формальна революция, лиш що без проливу крови. А щож на то король? — Розходило ся о то, щоби королеви доручити адресу. В тій цїли вислав президент стортінґа Бернер просьбу до короля, в котрій просив єго, щоби він приняв на авдиєнциї депутацию стортінґа, котра має вручити єму адресу. На то одержав він від короля таку відповідь: „Длятого, що я не признаю тих революцийних кроків, які поробив стортінґ, нарушуючи конституцию і акт державний, зворохобившись против свого короля, не можу приняти депутациї. — Оскар“. Рівночасно повідомив король стортінґ, що уповажнив одного із своїх урядників відобрати адресу. Тодї уповажнив стортінґ свого президента, щоби він долучив до адреси ще супровідне письмо і вислав єї до короля. Так і стало ся.

Длятого, що король в своїй відповіди назвав поступованє стортінґа просто революцийним і ворохобничим і зробив єму закид нарушеня конституциї, настала була в перший хвили обава, що готово ще може прийти до війни межи Швециєю а Норвеґією. Була навіть чутка, що в Швециї наказано мобілїзацию і що значні віддїли войска одержали приказ іти на границю; показало ся, що то неправда. Як доси дїло стоїть, то на війну не заносить ся. Бодай король і самі Шведи старають ся єї уникнути. В Швециї єсть, що правда, певного рода огірченє і поважний настрій, бо там кажуть, що в справі унії може рішати не сама Норвеґія, але мусить сказати своє слово ще й Швеция; однак доси Швеция сама ще не сказала ніякого рішучого слова. А остаточно й до чого довела би війна? Коли би взяти на увагу воєнну силу обох країв, то перевага була би безперечно по сторонї Швециї, котра може в часї війни виставити армію в силї 3 до 400.000 мужа, підчас коли Норвеґія могла би поставити лиш около 80.000 мужа. Серед таких обставин нема сумнїву, що Швеция могла би остаточно завоювати Норвеґію. Але до чого би то довело? Норвежцї при своїм упорі боронились би завзято, а коли би остаточно й були змушені піддати ся, то остались би лиш вічними ворогами Шведів, котрі могли би удержати ся при пнованю в Норвеґії лиш при помочи сильних залог войскових, що значило би держати армію довгими лїтами на воєнній стопі і самих себе ослабляти. Так як нинї дїло стоїть, має король бодай ще ту надїю, що хтось з єго родини міг би стати королем в Норвеґії, а тодї могло би дуже легко прийти до союза трох північних держав: Данії, Швециї і Норвеґії. В противнім случаю могло би легко стати ся, що Норвеґія проголосилась би републикою і старалась би увійти в союз з Данією, з котрою лучила єї давнїйшими часами кількасотлїтна звязь. При демократично-републиканьскім настрою цїлого населеня норвеґского була би се річ навіть дуже можлива. Впрочім, кажуть, і король сам противний війнї і єму вже надоїло вести вічну борбу та й верховодячі круги шведскі зовсїм не за тим, щоби вести війну. Може длятого легко стати ся, що остаточно Норвеґія або лишить ся й дальше королївством, але самостійним під пнованєм якогось члена родини шведского короля, або таки проголосить ся републикою. В однім і другім случаю могло би ще найлекше й найскорше прийти до союза трох північних держав, а то вийшло би їм всїм в найбільшу користь. Доси якраз становище Норвеґії не допускало до того. Впрочім що вийде з того роздору, се покаже вже найблизша будучність, а ми поки що придивім ся тим причинам, які довели до теперішного стану.

II.

Характеристичні черти норвеґского народу. — Істория норвеґско-шведскої унії. — Норвеґска конституция. — Причини теперішного роздору.

Норвежцї то нарід гордий як може ніякий на сьвіті, а гордий не з глупоти і темноти, як то звичайно водить ся на сьвітї, але для того, що сьвідомий себе, своєї культурної висшости і що все, що має і чим відзначує ся від других, завдячує своїм власним трудам. Норвежцї горді, бо то нарід свобідний, котрий не зазнав ніколи рабства і неволї, а хоч може й переживав тяжкі часи, то не подавав ся і не знав, що то гнути ся в дугу перед другими. Норвежців зробила гордими і сама вже природа і неутомима праця. Ще в 1814 р., коли приневолили були даньского короля Фридриха VI. угодою в Кіль відступити Швециї Норвеґію, з котрою Данія була через кількасот лїт сполучена, Норвежцї відповіли коротко, що анї Росия, анї Швеция, анї даньский король не мають права о них рішати, бо они собі нарід свобідний і вільний. Они скликали отже до Айдсволь (Eidsvold) народні збори і ухвалили там независимість краю та постановили вибрати собі королем даньского наслїдника престола Фридриха Августа. При сїй то нагоді повстала теперішна конституция; єї уложили Християн Фальзен, син поета тогож імени, лєктор Адлер і професор Свердруп. В просторім деревлянім двірку хлїбороба Карстена Анкера під самим містом відбуло ся відтак дня 17 мая 1814 р. засїданє народних зборів названих „стортінґом“ і ухвалено згадану конституцию. Пізнїйше зроблено в цїлім краю складку і відкуплено сей дім разом з городом і даровано державі а та

прибув з Одеси, привіз кіш, в котрім найдено тіло убитого хлопця.

— **Пожар церкви.** Дня 11 с. м. згоріла церков із всїми церковними річами в Солиниці повіта лїского. Шкода виносить 10.000 корон. Церков була обезпечена на 4.200 корон в тов. „Днїстер“.

— **Львівскі розбишаки.** В домі при улици Інвалідів ч. 21 мешкає родина Сумарів, зложена з вітця, матери і кількоро дїтий, що є пострахом цїлої тої части міста і правдивою язвою для поліциї, котра без перерви держить бодай одного еї члена під ключем. Отець має бути каналярем, дїти учать ся нїби ремесла, а всї не виключаючи матери суть злодіями і галабурдниками. Вісімнайцятьлїтний Станислав Сумара, один з синів тої родини, чув жаль до Станислава Понего, 26-лїтного муляря, замешкалого при улици Клепарівскій під ч. 30, за те, що той в второк не позволив бити єму і єго товаришам якоїсь дївчини. Вчера около 8-ої години вечером прийшов Поне перед дім своєї матери під ч. 26 при ул. Клепарівскій і сїв на краю поросого травою рова. Улицею переходив Станислав Самара в товаристві і розпочав з Поним суперечку, а відтак бийку. Нагле добув довгий обосїчний ніж, пхнув ним свого противника в лївий бік і утїк. Поне помимо лікарскої помочи помер до пів години, в наслїдок надмірного упливу крови. Сумару, що сховав ся в комірцї на підвірю мешканя своїх родичів, арештовано і по переслуханю на поліцийній інспекциї відставлено скованого до слїдчої вязниці. Убитий муляр, жонатий, бездїтний, був після опису сусїдів, статочним і спокійним чоловіком.

— Товариство „Просьвіта“ при зближаючих ся іспитах в школах народних подає до відомости Сьвітл. Рад шкільних, Впов. сьвященників, катихитів, учителів і родичів, що книжки накладу товариства, призволені кр. Радою шкільною на премії для учеників, красно оправлені можна набути в канцеляриї товариства (Ринок ч. 10) по слїдуючій цїні в коронах: Фінляндия і Сагара 0·44, Повістки („Тїточка Ганна“ і „Два старцї Богомільцї“) 0·36, Жите сьв. о. Николая 0·40, Пасїка 0·70, Про лучбу ґрунтів або комасацию 0.80, Спартак, провідник римских ґлядіяторів 0.90, Гетманьскі свати 0.50, На послуханє до Відня 0.40, Оферма 0·40, Від чого вмерла Меланя 0·40, В глухім кутї 0·40, Сотні роковини народного письменства Руси-України 0·52, Цікаві розмови про державм і народи Европи 0·60, Батько Петро і єго дїти 0·40, Дещо про молоко 0·40, Фармазони і поезиї Ю. Федьковича 0·60, Абрагам Лінкольн 0·50, Горить 0.60, Як чоловік боре ся з природою 0·90, Під морскими хвилями 0·40, Кілька рад і пересторог для хлїборобів 0·45, Про обірник і инші навози 0·60, Істория України-Руси (з образками) 0·30, Молитвенник народний в звичайній оправі 0·80, Велик. молитвенник „Хвалите Бога з небес“ в оправі полотняній з футералом 1·80, Великий молитвенник в оправі шкіряній з футералом 2·40.

Телеґрами.

Будапешт 15 червня. Угорска палата вельмож відбула вчера надзвичайне засїданє присьвячене памяти Архикнязя Йосифа і ухвалила взяти участь в похоронї.

Рєка 15 червня. Прибув сюди Архикнязь Кароль Стефан, котрий буде заступати Цїсаря на похороннім обходї аж до перевезеня тїла бл. п. Архикнязя Йосифа до Будапешту.

Будапешт 15 червня. Бар. Феєрварі виїхав нинї до Відня.

Льондон 15 червня. До „Daily Telegraph“ доносять з Токіо: Загальні страти Японців у всїх дотеперішних битвах морских в часї цїлої війни виносять: 221 офіцирів і 1782 вояків убитих, а 180 офіцирів і 14.997 вояків ранених.

Вашинґтон 15 червня. Урядово заявляють, що правительства Росиї і Японії беруть під розвагу яко місце зборів відпоручників обох сторін: Вашинґтон, Гаґу або Женеву.

Вашинґтон 15 червня. Бюро Райтера доносить, що урядові круги сумнївають ся, чи российска відповідь вдоволить Японію. Рузвельт доручив письмо Лямсдорфа японьскому амбасадорови Такагірі, а той відослав єї до Токіо. Відповіди Японії дожидають кождої хвилї.

Атени 15 червня. В політичних кругах викликала смерть Делїяніса велике замішанє. Ще не постановлено, хто обійме по нїм провід єго партиї. Король спротивив ся розвязаню палати послів. Убийник заявляє, що допустив ся замаху лише з мести за те, що правительство велїло закрити всї доми гри, в наслїдок чого попав він в нужду.

Християнїя 15 червня. Президент Бернер серед великої уваги відчитав на вчерашнім засїданю стортінґу письмо короля Оскара і вніс, аби єго передати окремій комісиї. Палата ухвалила одноголосно внесенє.

Льондон 15 червня. В часї битви під Цушімою затонуло також пять нїмецких перевозових кораблїв з залогою, числячою до 300 людий.

Сайґон 15 червня. Прибув сюди вчера вертаючий по битві під Цушімою росийский кружляк „Кубань“. — З Сайґону виїхало назад до Европи 28 росийских вуглевих кораблїв, а 30 має ще від'їхати.

Наґасаки 15 червня. Росийский шпитальний корабель „Кострома“, який забрали Японцї до Сасебо, підозріваючи єго, що брав участь в цушімскій битві, випущено вчера на волю до Шанґаю.

Курс львівский.

Дня 14-го червня 1905.	Платять К с	Жадають К с
I. Акциї за штуку.		
Банку гіпот. гал. по 200 зр. . . .	547·—	555·—
Банку гал. для торгов. по 200 зр.	—·—	260·—
Зелїз. Львів-Чернів.-Яси	584·—	594·—
Акциї фабр. Липиньского в Сяноку.	—·—	320·—
II. Листи заставні за 100 зр.		
Банку гіпот. 5% премiов.	111·25	—·—
Банку гіпот 4½%	101·50	102·20
4½% листи застав. Банку краев.	101·90	1(2·60
4% листи застав. Банку краев. .	99·80	100·50
Листи застав. Тов. кред. 4% . . .	99·80	—·—
„ „ 4% льос. в 41½ лїт.	99·80	—·—
„ „ 4% льос. в 56 лїт.	99·80	100·50
III. Облїґи за 100 зр.		
Пропінацийні гал.	99·80	100·50
Облїґи ком. Банку кр. 5% II. ем.	102·80	—·—
„ „ „ „ 4½% . .	101·50	102·20
Зелїз. льокаль. „ 4% по 200 кор.	99·50	100·20
Позичка краев. з 1873 р. по 6%	—·—	—·—
„ „ 4% по 200 кор.	99·70	100·40
„ м. Львова 4% по 200 кор.	97·40	—·—
IV. Льоси.		
Міста Кракова	88·—	96·—
Австрийскі черв. хреста (Курс віденьский) . .	57·65	59·65
Угорскі черв. хреста (Курс віденьский) . .	38·—	38·80
Італїянь. черв. хр. 25 фр. (Курс віденьский) . .	—·—	—·—
Архік. Рудольфа 20 кор. (Курс віденьский) . .	64·—	68·—
Базиліка 10 кор. (Курс віденьский) . .	26·80	27·80
Joszif 4 кор. (Курс віденьский) . .	8·25	9·50
Сербскі табакові 10 фр. (Курс віденьский) . .	9·50	11·—
V. Монети.		
Дукат цїсарский	11·34	11·38
Рубель паперовий	2·53	2·54
100 марок нїмецких.	117·32	112.52
Доляр американьский	4·80	5·—

За редакцию відповідає: Адам Креховецкий

приказала відтак украсити сей дім портретами всїх тих людий, що ухвалювали конституцию.

Із сего вже видимо, як енерґічний єсть норвеґский нарід а один із єго знатоків Пестіон так єго характеризує: Норвежці були завсїгди найгордїйшим народом ґерманьских північних краях і вже в давних часах споглядали з горда на Данців і Шведів, не признаючи їм такої самої хоробрости в борбі. Норвеґска духова культура стоїть на найвисшім степени. На поли лїтератури взяли Норвежці провід не лиш між скандинавскими але й між европейскими народами. Що до матеріяльної культури н. пр. що до промислу і рільництва, то Норвеґія стоїть поза Данією і Швецією, а причини того треба шукати по найбільшій части в ґеоґрафічних відносинах природи. Дуже вдоволяючі суть суспільні відносини. Але вже найбільше гордять ся Норвежці своєю морскою торговлею. На сїм поли маленький, лиш зрідка заселений край, що числить не богато більше як два міліони душ, перевисшив всї прочі краї цїлого сьвіта.

Національна культура — каже Пестіон дальше — розпочала ся аж від тої пори, коли Норвеґію відділено від Данії, але й в давнїйших часах перевисшала она під сим взглядом навіть Швецию і Данію. Она ще нинї не готова, але знаходить ся в новім розвитку і здобула собі, як вже сказано, в лїтературі великі успіхи. Аж до часу прилученя Норвеґії до Швеції, уживали образовані Норвежці даньскої мови в письмі і обходї, а пізнїйше зачали єї переплїтати норвеґскими словами; коли же сьвідомість національна укріпила ся в народі, почали образовані люди уживати всїляких говорів норвеґских, домішували їх до ученої мови і так виробила ся з часом окрема „краєва мова“ („ляндсмаль“), котрої тепер учать в школах побіч знорвежченої даньскої, званої звичайно „норвеґскою“, та й уживають також в лїтературі.

А ось як другий знаток, Теодор Вольф, характеризує Норвежців. В одній із своїх подорожий по Норвеґії пише він так: „Иноді при гостинници в гірских сторонах сидять люди, що товчуть камінє. Тут впали менї в очи довгі кострубаті, рижі бороди, що пригадують дуже бороди росийских робітників і селян та великі угловаті голови. Такі норвеґскі голови знає кождий, хто видів писателя Ібзена або хоч би лиш єго портрет. Она у него угловата, майже як якась з грубого обтесана колода. Все якась твердь, якась сила опору. А ще більше як у Ібзена видко то все у Бернзона. У него лоб як би витесаний із каменя. З під біляво-го волося, що вже рідне і місцями сивіє, видко той червоний величезний лоб; з переду по боках сторчить в гору кострубате волосє і окружає чоло, що висуває ся як би з помежи стїн. Того чоловіка з твердим лобом, того некоронованого короля Норвеґії мав я нагоду побачити на одним пирі в Християнії в день відкритя стортінґу. Він промовляв а що слово то як король — нї, як той, що хоче стати королем. Грубий і плечистий, з великою головою, станув він собі поза столом; лоб єму ще більше почервонїв ся а кострубате волосє більше наїжило ся, коли він говорив грімким голосом і валив правим кулаком в деревляний пульт. Він говорив про двох людий, що йдуть разом в однім повозї. Один з них старший а другий молодший; старший то Швед, молодший то Норвежець, а молодший мусить бути чемний супротив старшого і відступити єму місце по правім боці: однакож не сьміє нїколи позволити на то, щоби єму казали сидїти на кізлї. (Тепер ідучи за тим порівнанєм Бернзона хиба молодший викинув старшого з повоза).

(Дальше буде).

З друкарнї В. Лозиньского, під зарядом І. Недопада. — (Телефона ч. 527).